

Максим ЗЛОКОВИЋ

БУРО СУБОТИЋ, судија, адвокат и писац
(ПОВОДОМ 15-ГОДИШЊИЦЕ СМРТИ)

Кршне Кривошије, које су у свим ратовима, устанцима и љутим бојевима, нештеднимце биле крв за слободу, дале су, поред тих јунака »без мане и страха«, и лијеп број људи »од науке и пера«. Ти синови гордих Кривошија, посвједочили су и на овом пољу да су достојни потомци својих великих предака. Међу овом китом кривошијских интелектуалаца, видно мјесто заузима и Буро Јовов Суботић запажени правни писац, судија и адвокат.

Рођен на Леденицама, почетком овог бурног вијека (1900. год.) у јуначком племену Суботића, које још од Косовског боја и Караборђевог устанка ускаче у планину и иде у помоћ Црном Борбу на даље учествује у свим ратовима. Ту је мали Буро, на огњишту свога оца Јова Јоксимова, чуо прве ријечи о слободи, прве ријечи о свему ономе чиме је наша патријархална породица васпитавала и подизала своју дјецу да буду људи, карактерни, јунаци и чувари народних светиња.

Основну школу завршио је у родном мјесту, па је још од најранијих школских дана показивао изванредан интерес за

књигу и науку. Овоме су припомогле народне приче, које су причали још живи учесници из оба Кривошијска устанка. Кривошије, онога доба, имало је лијеп број гуслара и говоршија тј. »људи од збора и договора«. Они су се сви окупљали у гостољубиву кућу Суботића и ту у пјесми и причи проводили дуге зимске вечери у разговору, које је мали ученик Буро радо слушао, памтио и касније својим друговима препричавао. Ово су биле прве и неизбрисиве успомене из дјетинства, овог нашег запаженог интелектуалца.¹

Класичну гимназију почео је похаћати у Котору, да би је касније наставио у Задру. У тадашњој которској класичној гимназији директор је био Франо Катић, док му је српскохрватски и латински језик предавао проф. Хенрих Грбавчић, каснији писац »Бокељских елегија« и других пјесама. Пошто је школовање у Котору, представљало прилично велико материјално оптерећење за једну сеоску породицу, то се Буров отац обратио Православној консисторији которској од које је за сина добио благобејање (стипендију) те је са још неколико школских другова прешао у Задар, гдје је био питомац Српског православног богословног сјеменишта, које је било тада смјештено у Арбанасима код Задра.²

Ученици класичне гимназије, који су били питомци Сјеменишта похаћали су Хрватску гимназију, гдје се настава одвијала на српскохрватском језику. У Задру је тада постојала и Талијанска гимназија на италијанским наставним језиком. Пошто је тадашња Хрватска гимназија била класичног смјера, то су њене учioniце и ходници били окићени сликама, које су приказивале разне сцене из грчке и римске митологије и историје.

Професорски колегијум био је састављен од нарочито бирањих професора, који су својим предавањима одушевљавали своје ученике. Нарочито је импонувао својим достојанственим држањем и знањем др Маријан Стојковић професор српскохрватског језика и књижевности. Проф. прота Стеван Јанац, наставник православне вјеронауке, био је многим баџима »Сјеменишта« нека врста покровитеља, јер је он непрестано био над њиховим радом и успјехом у школи.³

Задар, у том добу био је стјепиште студената, који су студирали у Бечу, Прагу, Грацу и Загребу и били одушевљене присталице напредних југословенских идеја. Ова група одушевљених младих људи орјентисаних братством и јединством свих југословенских народа, својим држањем и радом везивала је узга себе и осталу омладину града, а нарочито средњошколску. У овој средини Буро Суботић је са својим друговима из Боке пришао и активно учествовао у напредном југословенском покрсту, који је већ тада знатно био заталасао читаво наше При-

¹ Ове податке нам је своједобно причао пок. Буро Суботић.

² Из писмених биљежака Буре Суботића, које нам је ставила на располагање његова кћерка др Јелисавета, проф. унив.

³ Према биљежкама пок. др Васа Томановића, школског друга Суботићева.

морје. »Борбени дух тадашње задарске омладине одржавале су сталне борбе са италијанашима. Нарочито су се сударали ученици хрватске гимназије и талијанске реалке«⁴

Омладина Задра, осим напредних југословенских идеја, под утицајем социјалистичке литературе почела је ширити и марксистичке идеје. О томе Буро Суботић, адвокат, тада бач задарске гимназије, пише: »У Задру вођа напредне омладине био је Антун Филипић око кога су се окуњали задарски средњошколци као Љубо Јурковић, Олга Парента, Вуко Јовановић и други.

У том времену, 1912—1913. године, у Задру је учио неколико бака из Боке Которске, а међу њима: Симо Милошевић, касније професор Универзитета, Васо Томановић, Владимир Тичић, Душан Поповић, Лазо Костић, Игњатије Злоковић и још неки међу којима и писац овог чланка.

Када је почео први балкански рат, национални занос напредне омладине кулминирао је у бјежању омладинаца из школских клубова. Бјежало се бродовима до Котора у једном правцу, и према Италији у другом, да се стигне преко Бариа у Бар и ступи у црногорску војску.

Групу ученика, која је изабрала трасу бродом Задар—Бариа—Бар, сачињавали су: Буро Суботић, Лазо Костић, Биро Жежељ и Исаја Колунџић. Они су, »негдје половином јануара 1913. године, са унапријед купљеним возним картама«, успјели да измакну будном оку аустријских агената и да уђу у брод. »Одмах у почетку вожње, каже Суботић, приступио нам је капетан брода и питао нас камо путујемо. Кад смо му казали да смо кренули да се боримо у редовима српске и црногорске војске око Скадра, био је запрепашћен, па нам је говорио како смо то могли да учинимо, зар нам није жао наших родитеља *„Poingeranno vostri genitori“* (плакаће ваши родитељи). Одговорили смо да нам је слобода нашег народа дража и од наших родитеља и од наших живота. Понудио нам је кабину за спавање и храну на броду, али смо ми, захваљујући му, храну одбили јер смо били собом понијели«.

Овај покушај задарских бака завршио је тако што их је у Бариа ухапсила италијанска полиција, спровела их у »Гвардин«, претресла их, занеснички саслушала и онда смјестила у једну гостионицу. Овдје су остали 3—4 дана, када је дошао из Задра отац Бира Жежеља, узео их и преко Болоње, Венеције и Трста вратио у Задар. Управа школе их је казнила искључењем из свих гимназија на територији бивше покрајине Далмације.⁵

Суботић се почео врло рано интересовати за наша књижевна остварења, па је био ревностан посјетилац »Заводске« доста

⁴ Игњатије Злоковић: Успомене из мог школовања у Задру — Задарске ревије — Задар 1974, бр. 5—6, стр. 537—543 (Игњ. Злоковић је био школски друг Буре Суботића).

⁵ Буро Суботић — Једна епизода од живота југословенске револуционарне омладине пред први свјетски рат — Бока, Зборник — Херцег-Нови, књ. 4, 1972, стр. 154—157.

богате библиотеке, која је била снабђевена пробраним дјелима наше и страних књижевности. Библиотека је била преплаћена на готово све водеће часописе, који су тада излазили на српскохрватском језику, као »Српски књижевни гласник«, »Савременик«, »Љетопис матице српске«, »Бранково коло«, »Босанска вила« и још неки седмични и дневни листови, који су излазили на Приморју. Важно је напоменути да су ученици гимназије издавали једанпут мјесечно свој бачки лист, који је излазио у рукопису. Овај лист је излазио на српскохрватском језику, а сарадници су му били, поред осталих: Симо Милошевић, Васо Томановић, Бура Суботић и још неки ученици из Боке. Лист је обиловао пјесмама, приповијеткама, есејима и разним чланцима, чије су жаоке биле упућене тадашњим аустријским властодршцима.⁶

Суботић је као бач гимназије објављивао своје радове, већином есеје, приказе и критике у омладинском часопису »Венац«, који је тада излазио у Београду. Својим чланцима и писменим радовима у »Венцу« привукао је на себе пажњу својих другова и наставника.⁷

У самом почетку првог свјетског рата, као бач четвртог разреда гимназије, одмах је са својим оцем Јовом хапшен, јер је још од задарских дана био прибиљежен у »црну« књигу аустријске полиције. Пошто није било никаквих конкретних доказа против њега, а уз то је био и непунолетан, то је био отпуштен из затвора. Одмах затим био је интерниран у Сјеверну Далмацију, гдје су се већ у манастиру Крупи, налазили Симо Милошевић и Васо Томановић, а у Обровцу Вуко Мандић и Суботић са још неколико ученика задарске гимназије, махом »Сјеменишараца«. Они интернирани баци били су под строгом присмотром аустријске жандармерије.⁸

Пошто је због интернације у Обровцу морао прекинути школовање у Задру, то је одмах након ослобођења земље 1919. год. ступио у Которску гимназију, гдје је наставио школовање и матурирао 1920. године. Октобра 1920. године уписује Правни факултет у Суботици, који је у то врјеме био огранак Београдског универзитета. Дипломирао је 8. октобра 1923. године. Као млади студент Суботић је својом појавом и својим знањем привукао пажњу својих другова, који га бирају за секретара Надзорног одбора »Светлости« Удружење студената правног факултета у Суботици, и повјеравају му да напише: »Правила и пословник« у »Светлости«. Удружења студената суботичког правног факултета» (што је штампала штампарија Ернеста Фишера у Суботици 1920.) Затим је био биран за потпредседника Студентског демократског клуба »Јединство« у Суботици и то у новембру 1922. год. гдје је узимао видног учешћа у доношењу законских пројеката о судској адвокатској пракси. Био је деле-

⁶ Према биљешкама др Васа Томановића, што их је послао у писму писцу овог рада.

⁷ Према својштењу Игњ. Злоковића Суботићевог школског друга.

⁸ Из домаћих прибиљежака Бура Суботића.

гат студената на скупштинама за упис акција за оснивање Војвођанског словенског дневника у Суботици, која је одржана 2. XII и 7. XII 1922. године. Ова новина требало је да има профил загребачког «Јутаријет листа», београдске «Политике» или «Београдског дневника». Још су били покретачи: Др. Звонимир Пишкучић, судија Борђевић, Др Зуглија, доцент Правног факултета, проф. Јаковљевић, директор Рајчић, трговци: Хорваторски, Вујковић, Мишић и др.

За вријеме студија бавио се и иновинарством, па је сарађивао у «Југословенском гласу» у Суботици, затим у «Јединству» и «Застави» у Новом Саду. Из Војводине био је дописник и неких београдских дневних листова. Нарочито је био запажен његов Светосавски темат «Етичко-правни положај ванбрачне матере и ванбрачног дјетета», који је био награђен првом наградом на Правном факултету. Као студент и адвокатски приправник радио је у канцеларији др Имре Наба од 7. августа 1921. до краја децембра 1923. године.⁹

По завршеним студијама постављен је 16. VII 1924. год. за судског приправника Првостепеног суда у Неготину, на којој дужности је остао до 6. III 1925. године, када је премјештен за биљежника Окружног суда у Новом Саду, гдје службује до 20. августа 1926. године. У овом раздобљу положио је судијски испит 24. маја 1926. године. Након положеног судијског испита постављен је за судију Среског суда у Великом Бечкерску (данас Зрењанин), гдје је водио грађанске, кривичне и ванпарничке послове у времену од 25. VIII 1926. до 1. I 1927. год. Затим је «по потреби службе» премјештен за судију Среског суда у Сенти, гдје је водио исте послове као и у Бечкерску од 4. I 1927. до 15. V 1931. год.

Одмах затим бива премјештен у Пожаревац гдје је 16. V преузео мјесто председника Среског суда, гдје је поред горе назначених послова водио и послове судске управе. Као старјешина Среског суда у Пожаревцу извршио је прво оснивање земљишних књига.¹⁰ О овом предмету Суботић је у «Архиву за правне и друштвене науке» написао врло студиозан рад, који гласи: «Чл. 24. Зак. о земљишним књигама с погледом на позитивне законске прописе и пројект новог грађанског законика». Нешто раније објављује у истом «Архиву за правне и друштвене науке» запажен рад: «Право девојачког уживања мираза, спреме и удомљења с обзиром на могућност њиховог уписа у земљишну књигу» и год. 1934. у истом часопису чланак: «Заштита поседа (државине) по новом грађанско-правном поступку». Затим се ређају чланци: «Власничка хипотека», «О поступку по тужбама због сметања поседа». Ови радови су привукли пажњу тадашњих правника, јер «Правно баштинске књиге (Grundbücher — livres faneiers)» тј. књиге у које се уводе сти-

⁹ Као и под бр. 8.

¹⁰ Из службеног досјеа Б. Суботића, који се чува у породичи Суботић.

пања права својине на непокретним стварима, њихово отуђење и оптерећење и уопште све правне промјене на тим правима подложне упису у јавне књиге није, дакле, било у нашем законодавству. Рад на организовању баштинских књига, наглашава Суботић, почео је по ступању на снагу Закона о тим књигама у Србији и Црној Гори.¹¹ Овим питањем се исцрпно бавио тада млади, судија Суботић и дао знатан прилог нашој правној науци.

Послије службовања у Пожаревцу, долази напоскон у свој родни крај и бива 1. XI 1936. године именован за судију Округног суда у Котору, гдје у своме крају развија многоструке своје активности и као правник и као просвјетнокултурни и политички радник. У Котору је нашао лијеп број својих школских другова из которске и задарске гимназије и Београдског универзитета. Одмах се укључује у рад на просвјетном и привредном унапређењу Боке. Постаје члан редакције »Гласа Боке«, листа (седмичника) за просвјетна и привредна питања, у којима је сарађивао до 1941. год. тј. до дана када су га италијански окупатори забранили и секвестрирали. Из Котора шаље дописе »Југословенском листу« у Сарајево и никшићкој »Слободној мисли«. И »Слободна мисао« и »Југословенски лист«, били су задахнути слободарским идејама, па се Суботић није плашио да пише: »Социјалне и економске смјернице у развоју савременог друштва«, затим чланак »Критика демократије«, »Кад ће завладати мир међу народима?« итд. Сви ови чланци писани су у доба, када је требало имати много храбрости и супротстављати курсу званичне политике.¹²

Још као млад правник почео је сарађивати у часопису »Архив за правне и друштвене науке«. Овај реномирани часопис био је орган Правног факултета у Београду. У овом часопису Суботић је у низу запажених и студиозно писаних чланака расправљао питање из земљишнокњижног права, што је била његова ужа специјалност и из Грађанско парничког поступка. Такви су му чланци: »Наше задружно право по закону о земљишним књигама« и »О поступку по тужбама због сметње посједа«. У овим чланцима о стицању права својине над непокретним стварима, њихово отуђење и оптерећење уопште све правне промјене на тим правима, које су подложене упису у јавне књиге, а који дотле није било у нашем законодавству.¹³ У овом добу Суботић је сарађивао и у другим стручним часописима и зборницима, као што су београдски »Бранич«, који је био орган адвокатске коморе, »Правосуђе«, часопис за судску праксу, који је излазио у Београду, затим у часопису »Полиција«, који третира питање из управно-политијске и судске праксе. Послије

¹¹ Архив за правне и друштвене науке — Београд 1932, 1933, 1934—1935.

¹² »Слободна мисао« — Никшић 1936 XII бр. 15 (април), стр. 6; 1939 XVIII бр. 13 (април), стр. 8; 1940/XIX, бр. 1, стр. 9 (6. јануар).

¹³ Архив за правне и друштвене науке — Београд 1936, број XXXIII (4) бр. 5 (25. новембар), стр. 433—444, и Архив у Београду 1935, број XXXII (XLVII), бр. 1—2 (јули-август), стр. 153—154.

рата писао је у «Правном зборнику» који је излазио у Титограду. У свим овим стручним часописима Суботић је показао са колико научне акрибије, студозности и знања прилази појединим правним питањима, како их слободно и савремено разлаже, да можемо слободно рећи да је овим задужио нашу правну науку.

Нарочито је била запажена његова сарадња у «Новој Европи» загребачком социјалном и политичко-културном часопису и то у времену од 1930 — 1940. год. Први рад му је био у овом часопису: «Устанак у Кривошијама. Поводом шездесете годишњице». Овај рад му је «Нова Европа» донијела у посебном издању под именом: «Котор и Бока Которска». Наши градови на мору. (Уз остале чланке аутора из Боке, донијет је и врло лијеп број фотографија нашега краја). При писању овога рада поред наведене литературе, писац је користио причања устаника и осталих живих савременика првог и другог кривошијског устанка.¹⁴

Уредништво «Нове Европе» било је расписало јавну анкету (уредник др Милан Бурчин) «О проблемима унутрашње политике» са питањима: 1. који су главни актуелни проблеми унутрашње политике Југославије? 2. На који начин (којим методама) треба приступити рјешавању тих проблема?¹⁵ Поводом ове анкете одазвао се прилогом Б. Суботић «О хрватском питању и демократији» — О овом прилогу било је доста полемике у тадашњој страначкој штампи. Овдје су објављени и прилози: «Савремена демократија» и «Наша политика». Због слободарских назора, која нијесу била по вољи тадашњим властодршцима, многе од ових чланака у «Новој Европи» заплијењивало је државно тужилаштво у Загребу. О многим се Суботић, морао и изјашњавати својим препостављеним старјешинама.

Готово у свим новинама и часописима у којима је сарађивао писао је о Бокелским устаницима, како онима у његовим родним Кривошијама, тако и оним у Грбљу против Млетачке Републике и Аустрије. Нарочито су били интересантни његови прилози о устаницима у Кривошијама. Он је познавао сваки и најмањи детаљ о њима, а без мало познавао је и скоро све учеснике, било лично, било из казивања њихових другова бораца. Сабрао је био сву литературу, која је писала о устаницима, а као судија Окружног суда у Котору прочитао је и пробиљежио сву грађу, која се налазила у архивским фондовима овог суда о овом предмету. Настојао је да у својим прилозима и справи, допуни и објасни све оно што се више пута необавјештено, а више пута и тенденциозно писало о овом знатном догађају.

Као судија Окружног суда у Котору, задржао се на том положају готово пуних десет година, са изузетком што је од октобра 1944. до 15. маја 1945. узео видног учешћа у НОР-у. Чи-

¹⁴ Нова Европа — Загреб 1935. (26. септембра), број XXVIII, бр. 9, стр. 286.

¹⁵ Према забиљежкама пок. Б. С. (забрањени бројевни «Нове Европе»: бр. 1 (26. јануар) 1939; бр. 6 (26. мај) 1939.

таво вријеме италијанске окупације радио је на разним задацима по упутствима НОП-а.

Послије рата бавио се адвокатуром готово пуних десет година. Адвокатска канцеларија Суботићева била је смјештена у његовом стану и била је стјепиште свих оних, који су требали правни лијек, по којем животном питању. Овдје су навраћали и они који нијесу имали средстава ни за највиталније потребе. Они су били људски примани, посавјетовани и на неки начин задовољени. Затим одлази годину дана за Јавног правобранноца у Цетиње, да би 1. VI 1958. дошао за јавног правобранноца у Котор и то за општине Котор, Будву, Тиват, и Херцег-Нови, а затим само за Котор, на ком положају остаје до пензионисања. Јула мјесеца 1955. године изабран је за предсједника удружења правника у Котору, за срез Бококоторски. Затим је именован чланом Комисије за испитивање адвокатских кандидата при Секретаријату за правосудну управу НРЦГ у Титограду.

Суботић је релативно млад ступио у судску струку у којој је остао до краја живота (за кратко вријеме радио је у Поморском техникуму у Котору). Као судија одликовао се великом правном ерудицијом, одликовао се и оштроумношћу, вредношћу и судијском савјесношћу. Послове надлештава, гдје је радио водио је примјерним редом. Волио је правну науку, посебно грађанско право, па је налазио времена да напише већи број правних прилога, расправе и приказе. Сарађивао је на изради више правних пројеката земљишнокрњажног права.

Поред рада на суду радио је и на унапређењу правне науке као члан удружења правника, разних комисија и изабраних управних тијела. Радна способност, висока спрема, пажња коју је посвећивао сваком, ма и најситнијем послу донијела му је обиљежје савјесног, непристрасног и угледног судије. Рад на науци у области грађанског права посветио је доста времена, као и изради посебне студије о земљишнокрњажном праву. Овај његов законодавни рад, који је одговарао савременим приликама и потребама, није могао угледати свијета, због почетка рата и окупације. Суботић није ограничавао своју дјелатност само на рад у суду. Поред рада на проучавању правне науке и појединих случајева из «народног судовања» у Боки, те послове у суду, вршио је и друге јавне функције, без икакве материјалне користи. Присуствовао је и говорио на јавним скуповима правника и њиховим симпозијумима и манифестацијама, те другим друштвеним, историјско-културним привредним, политичким и научним прославама и пригодама. Нарочито су била запажена његова предавања на Народном универзитету Боке Которске, чији је био дугогодишњи члан Управе, те Београдском радију и осталим значајним јубилејима и годишњицама. Као вишегодишњи члан редакције и стални сарадник «Гласа Боке» нарочито је био запажен, по низу чланака, који су говорили «О привредном подизању Боке». Припадао је групи родољуба, која је окупуена око Народног универзитета, «Кола српских

сестара«, «Јадранског фјорда» и «Гласа Боке, нештедимце радилца на привредном и просвјетном подизању нашега краја између два рата. Велик је допринос Суботићев био у раду у «Српском пјевачком друштву — Јединство», гдје је као члан управе помагао организовање 1939. год. значајну стогодишњицу, овог нашег најстаријег пјевачког друштва. Овом приликом написао је о раду и животу овога друштва низ запажених чланака у нашој дневној штампи и часописима, као и Проглас Друштва 1939. год. Затим је био и члан «Српске радничке задруге», када је у оним мутним временима, 1. јануара 1941. год., издао проглас Српске радничке задруге, у име Акционог одбора и члан «Славјанске читаонице» у Доброти, те осталих друштава у Котору и Боки.

Одмах по ослобођењу Боке од окупатора Суботић¹⁶ је изабран у Извршни одбор НФ тадашњег Которског среза, 1944. Новембра мјесеца за II потпредсједника Народног фронта Средског одбора Котор. У овом добу сарађивао је у Народној универзитету, гдје је одржао неколико запажених предавања. Био је и стални сарадник «Републике», органа Југословенско републиканско-демократске странке из Београда, чији је уредник био Јаша Продановић, Суботићев добар познаник из предратних времена. Хронику разних збивања у Боки Которској биљежио је извјештајем у сталној рубрици «Републике» — **Из Боке Которске**, у времену од броја 8 (25. XII 1945) до краја 365 (28. X 1952). Извјештаје је потписивао псеудонимом — ОПСЕРВАТОР или својим иницијалима: Б. С., а кадкад: «Суб», или само «С». Послије овога сарађивао је покаткад под пуним именом и презименом.

Умро је у Котору 8. јануара 1973. године, а сахрањен у родним Леденицама. Испраћају овог заслужног Бокеља присуствовало је готово читаво грађанство Которске општине и осталих крајева Боке.

Име и рад овог вриједног друштвеног и научног радника остаће забиљежено у историји развоја овога краја.

¹⁶ Објављено у «Побједи» бр. 3, од 18. XI 1944, год. и бр. 6, од 24. XII 1944, год.

БИБЛИОГРАФИЈА
радова Буре Суботића

1930. год.

1. Устанак у Кривошијама: поводом шездесете годишњице. — Нова Европа. — Загреб, 1930/XII (књ. XXII, бр. 6, стр. 18—24, (лат.)

1932. год.

1. Право девојачког уживања мираза, спреме и удомљена с обзиром на могућност њиховог уписа у земљишну књигу. — Архив за правне и друштвене науке. — Београд, 1932/XXII, књ. XXV (XLII), бр. 3 (25. септембар), стр. 183—196, (лат.)
2. Обезбеђење права код новооснованих земљишних књига. — Правосудс. — Београд, 1932/I. — бр. 10 (октобар). — стр. 607—611, (лат.)

1933. год.

1. Чл. 24. Закона о земљишним књигама с погледом на позитивне законске прописе и пројект новог грађанског закона. — Архив за правне и друштвене науке. — Београд, 1933/XXIII. — књ. XXIII (XLIV). — бр. 3 (25. септембар). — стр. 221—229, (лат.)
2. Извршења Закона о личним именима. — Полиција. — Београд, 1933/XX. — бр. 1—2 (јануар) стр. 13—17.

1934. год.

1. Заштита посела (државине) по новом Грађанском парничном поступку. — Архив за правне и друштвене науке. — Београд, 1934/XXIV. — књ. XXIV (XLII), бр. 3 (септембар) 1934. — стр. 216—220, (лат.)
2. Језик и терминологија у нашим новим законима. — Полиција. — Београд, 1934. — бр. 5—6, (лат.)
3. Доказна снага земљишних књига. — Бранич. — Београд, 1934. — бр. 6 (податак из Архива. . .). (лат.)
4. Бокелски устанци (1869—1882). — Нова Европа. — Загреб, 1934/XXVII бр. 4—5. — стр. 105—115, (лат.)

1935. год.

1. О поступку по тужбама због сметње посела. — Архив за правне и друштвене науке. — Београд, 1935/XXXV. — књ. XXXI (XLVIII). — бр. 1—2 (јули-август). — стр. 152—154, (лат.)
2. Бокелски устанак (1869—1882). Бока Которска. — Наши градови на мору. Посебно издање прештампамо из Нове Европе. — Загреб, 1935, (лат.)
3. О «хрватском питању» и демократији. — Нова Европа. — Загреб, 1935/XXVIII. — књ. 9. — бр. 9. — стр. 290—292, (лат.)
4. Пресуда због изостанка. — Бранич. — Београд, 1935/XXIII. — бр. 7—8 (јули-август). — стр. 365—370 (рубрика грађани прате поступак). (лат.)

1936. год.

1. Наше задружно право по закону о земљишним књигама. — Архив за правне и друштвене науке. — Београд, 1936/XXXVII. — књ. XXIII (L). — бр. 5 (25. новембра). — стр. 433—444. (лат.)
2. Предаја оставштине по Закону о судском ванпарничком поступку. — Правосуђе. — Београд, 1936/V. — бр. 3. (март). — стр. 118—120. (лат.)

1937. год.

1. Савремена демократија. — Нова Европа. — Загреб, 1937. — год. XXX. — бр. 5. — стр. 156—163. (лат.)
2. За привредно подизање Кривошија. — Глас Боче. — Котор, 1937/VI (19. јун). — бр. 230. — стр. 1 (уводник). (лат.)
3. Треба поћи старим путевима с новим методама рада. — Глас Боче. — Котор, 1937/VI (25. септембар). — бр. 244. — стр. 1 (уводник). (лат.)
4. Треба поћи старим путевима о новим методама рада (II дио). — Глас Боче. — Котор, 1937/VI (2. октобар). — бр. 245. — стр. 1 (уводник). (лат.)
5. Скупштина православног свештенства у Београду. — Глас Боче. — Котор, 1937/VI (2. октобар). — бр. 246. — стр. 2 (лат.)
6. *Setogodi senseo* ... — Глас Боче. — Котор, 1937/VI. — бр. 267. — стр. 2 (лат.)

1938. год.

1. Власничка хипотека. — Архив за правне и друштвене науке. — Београд, 1938/XXXVII. — књ. XXXVII (LIV). — бр. 4 (25. септембар). — стр. 310—314. (лат.)
2. Хоризонтална (стажна) својина на зградама у односу на систем земљишних књига. — Правосуђе. — Београд, 1938/VII. — бр. 4 (април). — стр. 235—236. (лат.)
3. Наша политика. — Нова Европа. — Загреб, 1938/XXXI. — бр. 3. — стр. 73—76 (штампано као уводник). (лат.)
4. Омладина данас и сутра. — Нова Европа. — Загреб, 1938. — год. XXXIII. — бр. 7. — стр. 1—5 (на уводном мјесту). (лат.)
5. Срби и Хрвати у политици. — Слободна мисао. — Никшић, 1938/XVII бр. 1 (6. јануар). — стр. 13. (лат.)
6. Социјалне и економске смјернице у развоју савременог друштва. — Слободна мисао. — Никшић, 1938/XVII. — бр. 16 (23. април), стр. 6 (лат.)
7. Комеморација Љубу Јовановићу ... Глас Боче. — Котор, 1938/VII (19. фебруар). — бр. 262. — стр. 1 (лат.)
8. *In memoriam* Љуби Јовановићу (поводом десетогодишњице смрти). — Глас Боче. — Котор, 1938/VII (6. март). — бр. 265. — стр. 3—4; бр. 266 (12. март). — стр. 3—4 (лат.)
9. Наша политика. — Глас Боче. — Котор, 1938/VII (25. април). — бр. 272. — стр. 1 (лат.)

1939. год.

1. Критика демократије. — Слободна мисао. — Никшић, 1939/XVIII. — бр. 13 (8. април). — стр. 8 (лат.)
2. *Апоџин* (Бур) Суботић. — Поводом 70-годишњице Кривошијског устанка. — Глас Боче. — Котор, 1939/VIII (1. децембар). — бр. 354. — стр. 3 (лат.)
3. Задужбина пок. Васа Ј. Буковића. — Глас Боче. — Котор, 1939/VIII (21. јануар). — бр. 310. — стр. 2 (лат.)

4. Докле ће наши усташе чекаати законом призната права? — Глас Боке, — Котор, 1939/VIII (13. мај), — бр. 326. — стр. 1 (Херцеговачким и бокелским усташима припада право на редовну мјесечну помоћ). (лат.)
5. Аноним (Буро Суботић): Јадраске свечаности у Котору и Добротн. — Глас Боке. — Котор, 1939/VIII (22. јули), — бр. 336. — стр. 1 (лат.)
10. Аноним (Буро Суботић): Стогодишњица Српског пјевачког друштва «Јединство». — Глас Боке, — Котор, 1939/VIII (29. август), — бр. 341. — стр. 1 (лат.)
11. Аноним (Буро Суботић): Прослава стогодишњице СПД «Јединство». — Глас Боке. — Котор, 1939/VIII (2. септембар), — бр. 342. — стр. 2 (лат.)
12. Аноним (Буро Суботић): Последње јубиларне прославе Српског пјевачког друштва «Јединство». — Глас Боке, — Котор, 1939/VIII. — бр. 343 (9. септембар), — стр. 2 (лат.)
14. Аноним (Буро Суботић): Је ли потребно окуњање бокелских Срба? — Глас Боке. — Котор, 1939/VIII (25. новембра), — бр. 353. — стр. 2 (лат.)
15. Аноним (Буро Суботић): Поводом 70-годишњице кривошијског устанка, — Глас Боке. — Котор, 1939/VIII (1. децембар), — бр. 354, стр. 1 (лат.)
16. Акција за привредну обнову Боке. — Глас Боке. — Котор, 1939/VIII (16. децембар), — бр. 356. — стр. 1 (уводник). (лат.)

1940. год.

1. На новим путевима. — Нова Европа. — Загреб, 1940/XXXII. — бр. 5. — стр. 135—139 (лат.)
2. Економски преглед: Проблем скупоће. — Нова Европа. — Загреб, 1940/XXXIII. — бр. 10—11. — стр. 342—347 (лат.)
3. Кад ће завладати мир међу народима? — Слободна мисао. — Никшић, 1940/XIX (6. јануар), — бр. 1. — стр. 9 (лат.)
4. Чије је море и чија је Бока? — Слободна мисао. — Никшић, 1940/XIX (31. март), — бр. 13. — стр. 2 (лат.)
5. Аноним (Буро Суботић): Прослава празника св. Савс. — Глас Боке. — Котор, 1940/IX (2. фебруар), — бр. 262. — стр. 3 (лат.)
6. Аноним (Буро Суботић): Откривање спомен-плоче Љуби Јовановићу. — Глас Боке. — Котор, 1940/IX (24. фебруар), — бр. 365. — стр. 1 (лат.)
7. На новим путевима. — Глас Боке. — Котор, 1940/IX (8. јун), — бр. 379. — стр. 1 (лат.)
8. Прослава Тројичин-дана у Котору. — Глас Боке. — Котор, 1940/IX (22. јун), — бр. 381. — стр. 1—2 (лат.)
9. Спечани прсиос костију кривошијских устаника. — Глас Боке. — Котор, 1940/IX (20. јул), — бр. 385. — стр. 1—2 (лат.)

1941. год.

1. Скупштина за привредно унапређење Боке. — Глас Боке. — Котор, 1941/X (8. фебруар), бр. 408, стр. 3.

1949. год.

1. Кривошијски усташаи (поводом осамдесетгодишњице Првог кривошијског устанка). — Историјски записи. — Цетиње, 1949/IV. — књ. 1—3. — стр. 1—12 (лат.)

1960. год.

1. Неколико података о кривошијском устанку (поводом деведесетогодишњице вилежласког мира). — Бока, орган ССРН Боке Которске. — Херцег-Нови, 1960/II (25. новембар), — бр. 15. — стр. 8 (лат.)

1968. год.

1. Кривошијски устанак снажно је утицао на буђење националне свијести (интервју Шпира Рачете, новинара). — Побједа. — Титоград, 1968/XXV (недјеља 3. март). — бр. 2698. — стр. 8 (са сликом). (лат.)

1969. год.

1. Црна Гора и кривошијски устанак 1869. године. — Историјски записи. — Титоград, 1969. — књ. XXII. — бр. 4. — стр. 513—519 (лат.)
2. Кривошијски устанак 1869. године. — Побједа. — Титоград, 1969/XXV (недјеља 6. јул). — бр. 2838. — стр. 11 (лат.)
3. Аустријски закон о општој војној обавези као узрок устанка у Боки Которској 1869. године. — Зборник радова са Научног скупа о устанку у Боки Которској. Књига: Устанак у Боки Которској 1869 (године). — Котор—Будва (Центар за културу Котор) 1969. — стр. 1—12.

1970. год.

1. Сељачке буне и народни устанци. — Котор (монографија). — (Графички завод Хрватске). — Загреб, 1970. — стр. 30—36 (лат.)

1972. год.

1. Једна епизода из живота југословенске револуционарне омладине пред први свјетски рат. — Бока — Зборник радова из науке ... Херцег-Нови, 1972. — књ. 4. — стр. 153—158.

S u m m a r y

ĐURO SUBOTIC JUDGE, ATTORNEY AND AUTHOR (On the 15th anniversary of his death)

Maksim ZLOKOVIC

Born at Ledenice (Krivošije) at the beginning of this century (1900). Attended secondary school in Kotor and Zadar, and studied law in Šibotica where he was an outstanding member of youth and professional student societies. As early as during his secondary education in Zadar he belonged to the progressive secondary school Yugoslav youth, so that he was expelled from all the schools in Dalmatia due to his ideas and public appearances. As a pupil he contributed to youth magazines as well as political papers on the Coast. As a judge he contributed to law science and regularly published in »Arhiv za pravne i društvene nauke«, Beograd (The »Law and Social Science Archives«), »Branitelj«, Beograd (The »Defender«), as well as in the other papers concerned with court practice and law. He also contributed to several other papers such as »Nova Evropa«, Zagreb (The »New Europe«), »Slobodna misao«, Nikšić (The »Free Opinion«), »Glas Boke«, Kotor (The Boka Herald«), »Istorijski zapisi«, Titograd (The »Historic Records«).

He made significant contribution to our law science, in particular in his narrower speciality: *land-registry law and civil suit procedure*. A member of the editorial staff and regular contributor to the »Glas Boke« (1937—1941), he contributed to the economic and cultural development of the region between the two Wars as well as during the postwar revival and socialist development. He collected and made thorough studies of court and other documents concerning the insurrections in the Boka Kotorska Bay (1869 and 1882) of which he wrote numerous papers.

The name of this hardworking intellectual and public worker between the two Wars and in our time, will be remembered by the people of this region, the Boka Kotorska Bay.